

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 ft. —
Fél évre . . . . . 3 ft. —
Évnyelvre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Előfizés lehet csupán a kiadó hí-
veléki B.-Gyarmaton.

Ap- szellemi részére s a nyilttárra vo-
nalkodó mű- s külföldiek s szerkes-
tője küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:

Öt hasábolj perit sor . . . . . 3 k
Hályog minden betűtárási . . . . . 20 k
Nyilttárra garandált sor . . . . . 30 k

Hirdetéseket félre s a kiadó. Hírnyel-
s s többesreli hirdetések jutányosan csak
szállanak.

Előfizetési pénsek, reklamátiók s híre-
tások a kiadóhoz küldendők.

Előfizetési felhívás

„NÓGRÁDI LAPOK” s „Honti Híradó”

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap
1877-ik évi V. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Háromnegyedre . . . . . 4 „ 50 kr.
Fél évre . . . . . 3 „
Évnyelvre . . . . . 1 „ 50 kr.
Egy hónapra . . . . . 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyedül a kiadó
hoz czímelve, — legczéliszérűbben pósta
utalványval — a nyomtatandó példányok
s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb
beküldendők.

Azon előfizetőket, kik hátralekékaikat
eddig be nem küldötték, tisztelettel fel-
kérjük azok rövid idő alatti beküldésé-
re, nehogy a kiadóhivatalnál fennakadás
történjenk.

1848. Márczius 15-ke.

Kövés ember fogja föl e nagy
nap jelentőségét. Közönségesen úgy
üdvözlik e napot, mint forradalmi em-
léket. Az absolutismus uralma alatt
e napon életjelt adni, főleg pedig
Kossuthot megéltjezni, veszályos dolo-
g volt. Napjainkban, a politikai
szabadság eme korszakában, ha nem
gátolja is a kormány a tüntetéseket:
de minden este éber figyelemmel
kíséri.

Téves fogalmak. Nem forradalmi
mi jelző a mártius 15-ke: de béke-
ünnepe a magyar nemzetnek, külö-
nösen pedig az egykori szegény adó-
fizető köznépnek.

Márczius 15-ke jelképezi az 1848-ki
vívmanyokat. Ezek által adatott visz-
sza a nemzet önmagának. Ekkor oszt-
totta meg a kiváltságos osztály ösz-
szes politikai jogait a néppel, azt ma-
gához emelvén. Ezzel a nemzettest-
nek különbféle elemét összeforraszt-
totta, s lehetővé tette azt, hogy a
megtámadott nemzet, a népszabadság
ellenességének, az absolutismusnak zo-
ldos hadseregét önkre verhette. E
nélkül az 1848-ki szabadság-har-
czban, oldott kéveként széthullottunk
volna.

Az 1848-ki pozsonyi országgyű-
lés derék férfiai, élükön Kossuth La-
jossal, fölhasználák a kedve-
kaimat; merészen fogták a munkához,
és jóvátették századok mulasztásait.
Okultak a szerencsétlen lengyel nem-
zet sorsán, melyet hasonló örökvé-
sében a muszka meggátolta, s ekként
nem lehetett a politikai nemzet, a
kiváltságos osztály ügyét a népgyűvő
tenni; s el kellett a jobb sorára ér-
demes nemzetnek vérzenie.

Rövidlátó arisztokrata az, ki az
1848 ki népszabadságot, a kiváltságos
osztályra nézve is a legnagyobb viv-
mányként nem üdvözli; mert csak a-
zon alkotmány biztos, melyet a nép
milliói saját érdemükből megvédenek.
Az urbériesség rögtönös fölcsabadítása
által szenvedett anyagi veszteség,
bőven ki van pótolva azzal, hogy
geographiai fogalomból jogállammá
lottunk, s a három százados tetazha-
lálból új életre ébredtünk.

A háladatos nép pedig e napon
azon nagy esemény fölött kell hogy
gondolkozzék, hogy a kiváltságos
osztály mindert kényszer nélkül, e-
gyedül a jog, igazság s józan politi-
ka által lelkesítve, testvériesen meg-
osztotta minden jogát vele, emberi
méltóságra emelte, és a törvényköny-
ben nevezett szegény adófizető köznép-
et a nemzet tagjává, s az állam
alapjává avatta.

Sajnos, hogy ezen 1848-iki viv-
mányok sem lehettek vér nélküli ál-
dozat. Még sajnosabb, hogy ugy a
nemzet nevében működött 1849-ki
debreczeni országgyűlés, valamint az
uralkodó is leléptek a jog teréről, és
feket erőszattal a szenvedélyeknek,
melyek véres nyomokat hagytak hátra
nemzetünk történetében: ám de adott
a jó Isten a nemzetnek Deák Fer-
enczben gondviselészerű férfit, ki a
multat a jövővel ismét összekötö-
te, s ugy a fejedelmet, valamint a
nemzetet az elhagyott biztos ösvényre
a jog terére visszavezette, s Kossuth
nagy művét megkoronázta. Joggal
elmondhatni, hogy az 1848-ki tör-
vényeket Kossuth megalkotta, Deák
pedig fentartotta: s azért ezen két
kimagasodó férfit, soha sem szabad
a gondolkodó embernek egymással
ellentétbe hozni; mert ök egymást
egészítik ki a nemzet újja születé-
sének nagy munkájában. Legyen ál-
dott az ő emlékek mind örökké!

Midőn azonban mártius 15 én a
nemzet ezen két jötevőjéről megem-
lékezünk: a hálátlanság büne nélkül
nem szabad megfeledkeznünk két ko-
ronás főről, kik nélkül az 1848-ki
vívmanyoknak nem örvehdhetnénk.
Ezek egyike dicsőült V. Ferdinánd
király, a jó fejedelem, ki az 1848-ki
törvényeket megszenteltette; és je-
lenleg uralkodó koronás királyunk
Ó Főlsége, ki az 1867-ki események
döntő tényezője. Az 1848-ki 18 éves
ifjú fejedelem, az 1849. april 14-ki
trónfosztási végzetes országgyűlési ha-
tározat által, a magyar nemzet igazi
hangulata iránt tévutra vezetve,
aszomorú tapasztalásokon ment keresz-
tül; egy évtizeden fölül bizonytalan
ösvényeken járt, míg Deák Ferenczben
megtalálta a maga Mózesét, ki

öt az igazi útra, a törvényesség, a
jogfolytonosság utjára visszavezette.
De azután, hogy az igazi utat fölia-
mertte: egy nemeslelkű fejedelem
jóságával, s egy becsületes ember egy-
enséggel tüzoszlópként jár a nemzet
előtt; s nem tartom lelkiismeretes em-
bernek, ki az ily fejedelemnek, a tisz-
telot és szeretet adóját meg nem hozza.

A mártius 15-ke ezek szerint,
emlékeztető nap lévén az 1848-ki és
1867-ki eseményekre, azt joggal nem-
zeti ünneppé kellene emelni, melyen
méltó oka legyen ugy a fejedelem-
nek, mint a nemzetnek örveideni:
szert félre a tometésszerű tüntetések-
kel, a gyászdalokkal; országzerte a
„megvirrad még valaha“ lelkesítő dalt
illik hangoztatnunk és Széchenyivel
lelkosodva fölkiáltanunk, hogy Ma-
gyarország nem volt, hanem lesz!

Bodnár István.

Kertészlet.

Rózsaszarvasztás.

(Folytatás.)

Az újlt ezen módját nevezik: hajtó-
szemre szemzésnek. Ezt lehet gyakorolni
magas és félmagas derekú rózsáknál július
utóljáig, bokor-rózsá okjánál september kö-
zepéig. Ha valakinek ugy jön, hogy ezen
fél is szeretne ojtani, akkor helyesen ce-
lekezni, ha már nem hajtó szemre, hanem
csak alvó szemre ojt. Az alvó szemre ojt-
tás csak annyiban különbözik az élébbeni-
től, hogy itt csak arra szoritkozunk, hogy
a nemes rügy az alanyhoz odatápadjon,
vele egyestüljön, de ne hajtson ki, mert az
ösi hajtásnak nem lévén már ideje a megfa-
sulásra, a megérsésre, télen könnyen elfagy-
na. De a megfogamzott érett rügy jól ki telet,
s tavasszal erőteljesen és gyorsan hajt. Hogy
ezen célunkat elérhesük, nem vágjuk el
az alanyt a szemzés felett, hanem meg-
hagyjuk azt tavaszig, vagy egész hosszában,
vagy, ha a begyit elcsipjük is, de nagy ré-
szit meghagyjuk, hogy a gyökér által fel-
szívott nevelőknek legyen hol működniök, s
a nemes rügy ne kényszeritessék hajtásra.
A következő tavasszal aztán az alany a
nemzés felett elvágatik s az alanyon mu-
tatóköz rügyek elfojtatnak, hogy a gyö-
kérrel által felszívott nedvek mind a ne-
mes rügybe meucelre kényszeritessenek.

Mint minden szemzésnek; úgy a rózsá-
szemzésnek is megeredésére két ellentétes
körülmeny, a. m.: nagy szárazság, hő-
ség, és a szemzés utáni 2—3 nap alatti sok
eső kártékony befolyással szokott lenni.
Ugyanis arra, hogy a beillesztett nemes rügy
gyorsan megeredjen, az szükséges, hogy az
alany hégja alatt folyékony, de ragadós
nedv legyen, hasonló a hig tojás-fehérnyé-
hez, mely a beillesztett szempaisz és fakósti
bézagot betölti, mintegy hozzáragasztja,

*) A történet Clujó márcs 15-öhez 2 emléket
centol, az egyik a nemzeti jogöröllet teltleges föl-
redése; a másik az elöböl felvő azon hóli elhatá-
rés, mely a jogöröllet örvevényitől elvált halálharcot
is képes megvívni. A szabadságharc, a marczai
napoknak következménye. A nemzeti ébredés har-
czsá-
badás harczban elhullott hőök emlékeik ünnepe
ülte Nógrádmegye esküvőreknak határolás is. Csorb.

s alólról a nemes rügy ébrnyébe bele sa-
várogvász, azt azonnal elkészdi láplálni. Ha
tehat szemzés előtt buzamos szárazság uralko-
dott, a cal-
bium ezen nedre megeredést,
az alany hégja hozzáragad a fahas, s nem
vállik el tökéletesen. — Ilyen esetben
a szemzés mótéle előtt egy 24 órával meg-
kell az alany övét önteni jól, hogy a már
megeredött nedvek felhígítsanak, s a ne-
mes rügybe szivároghatára alkalmasokká
tettessenek. Csalnicul nagy hőségben igen jó
a friss szemzés a nap égésé helye ellen be-
árnyékolással védeni, nehogy a nemes rügy,
mi előtti életre ébredt volna, leporcköltessenk.

Hogy esze időben nem jó szemzés,
azt mindenki tudja. De a szemzés után 2—3
nap szinte ártalmas a szemzésnek a sok ned-
vesség, mert behatol a szempaisz és fa-
lomány közzé, a ragadós nedvet föloldozza
(disszolválja), mely miatt az elvezitven raga-
dóságát, a szempaisz elválik az alany fa-
jától, és elhal a nemes rügy. Szemzés után
tehat óvni kell a szemzést a sok víztől s
ha csak lehet a nagy záporok ellen is 2—3
napig valami védőt kell alkalmazni. Föld-
szinti ojtásnál ez igen könnyű, mert egy
spárga borító, vagy más hasonló eszköz jó
szolgálatot tenzen. Magas ojtásnál már ha-
josabb, de okkal móddal ott is lehetősége.

A rózsá kedvelő nagyon helyesen ce-
lekezik, ha mindig tart készletben szemzés-
re alkalmas alanyt, mert sokszor a vélet-
len is jutott kezébe kitűnő rózsáknál, mi-
két velen is történt. Ugyanis 1570 nag-
hávában egy alföldi városban lévő dolgom,
egy nyilvános étkező helyre mentem ebé-
delni. Az udvaron volt nagy dozsakozás ké-
pezte az éttermet. Az egyetlen boszút asztal
alsó végén belyet foglaltam. A vendégek
csakhamar körülültek a nagy asztal, csak
a két első hely várt meg vendégere. Jött
két höved tiszt, az egyiknél volt egy gyö-
nyörű setét vörös nyilt rózsá. Tiszt-társai
kérdezték: hol vette azon szép rózsát? Most
kaplam egymond a vasutas egy Bécsből jö-
vő ösmerdeómól. A rózsát mindenki óhajto-
közlebből megérseni, kézzel kére járt, el
jutott hozzám is. Na, gondoltam, mióta
óhajtok ily rózsára szert tenni, s mind-
edig nem sikerült, ha megdudhatnám, hol
kapható ezen faj, azonnal megrendeltem!
A rózsá megtevé körüljárt, s megdicsérte-
tven mindenki által, visszakerült tulajdo-
nosához, a honvéd főhadnagy urhoz, ki azt
letette tányérja mellé s ebédelt gyorsan,
hogy tovább utazzon. Csengettek, hangmít
a j-
szó az indulásra, egy percc alatt egye-
dul maradtam az asztalnál. Jött a piszer
letisztítani az asztal, kendőjével lesepertte
az ottmaradt rózsát is a földre, ugyanazon
percében rá is lépett. En telvettem az ár-
ván maradt s eltaposott rózsát, s látam,
hogy van rajta két rügy, de az egyik a ra-
tapodás miatt sérültet kapott, a másik ép
volt. Megkérdeztem a piszerit: nincs e el-
lene kifogása, ha elviszem a rózsát, ő azt
mondta hogy: nincs. Elvittem, szállassomon
egy pobár vízbe tettem, másnap basza utar-
ván, a piszertről egy nyers uborkát kértem,
annak egyik végét levágva a rózsá szár-
rát beleszartam, így épedsége basza vittem.
Mivel nagy szárazság uralkodott, s boszom-
zondó alanynak még azon este egy vedor-
vizet adtam, másnap az ép rügyet elzem-
zettem, megeredett, s már septembrisben vi-
vagtott, s mivel folyton virágzó faj, egész
november utóljáig hozta gyönyörű setét há-
sony szín virágait. — Mivel ezen faj rózsát
nem a virág kiállításokon, sem a rózsagyűj-

tanéyakban nem látam, de nevét meg nem tudhatom, tehát elneveztem: carbuncula rózsának, mivel színe sboz hasonló. — Hátra van még:

A róssa ojtványok ápolása.

Ki az eddig elmeséltakat figyelemmel előlvára, az ajákorva van az ápolás fő feladatai közé is. A róssa-ojtványok nyári ápolása abból áll, hogy a szélvész ellen védkaróval, vagy szárazszal ellen néha néha egy-egy jó megdntéssel kell óvni, a vad hajlékoktól tisztán kell tartani.

A téli ápolás kisebb nagyobb feladat, de az se nagyon nehéz, főleg a földszint vagy még annál is alacsonyabb ojtott rózsknál. Ez egyszerűen abból áll, hogy midőn késő ősszel a kemény fagyok bekövetkeznek, betakarjuk földdel egy lábnyi magasan. Vesszeiből néhány szálát lehátunk a földtakaró alá, az ágak helye kint marad a egy van egész télen át. Tavasszal, midőn már kemény fagyoktól tartani nem lehet, a föld takarótól levesszük, s az elfagyott ághegyeket bemetszvé, ojtókenőccsel bekenjük a nyesebket.

A magas dereku rózsk, ha nem kemény rózsk, nagyobb figyelmet s több munkát kívánnak. Míg fiatalok s hajlékonyak, addig könnyű kitélni, mert lehajlítjuk őket a földre s letakarjuk földel, de ha már derekuk megvastagodott, könnyen megpatlanhat, vagy megrepedhet a lehajlításnál, s ez, mint fentebb elő van adva, — pusztulást okozhat, tehát legjobb karóhoz erősnie, szalmával jól bekötni.

Gyakran megtörténik, hogy tavasszal olyankor jönnek kemény fagyok, midőn már a rózsk ki vannak takarva, s ezen fagyok az első hajlékokat s azokban a legsebb rózskát megsemmisítik. Ezek ellen egy lehet megóvni legalább a bokor rózskát, ha csejtéknél, midőn kemény fagyoktól lehet tartani, egy vagy más ideiglenes takaróval (kád, dézsa, lepedő, pokrócz stb.) letakarhatunk s reggel rölok levételnek, mit azonban magas dereku rózsknál, főleg szeles időben sikerrel alkalmazni alig lehet.

Függelék: A sajátgyökérű nemes rózskról.

Saját gyökérű nemes rózsknak azt ne vesszük, mely nem áll vadróssa alanyon, hanem törve s gyökérzete is magából a nemes rózskból van. Ennek azon előnye van az ojtott rózsk felett, hogy nem tévesz aláttok semmi vad, nem hoznak elő vad hajlékokat, s a mi hajléka a töről jön, az is nemes lévén, töről is szaporítható. Saját gyökérű rózskra ezért tenni lehet többféleképpen, s. m.: a lány rózsk leltása, vagy döntés, s dugványozás által is gyökereztetetők. A

kemény rózsk azonban nem hajlandók ilyen módon gyökerezni erősen. — Hanem ha valaki minden áron saját gyökérű kemény rózskt akar nyerni, s e végre nem saját két évig hajlódni a gyökereztetéssel, akkor ezt is megteheti azon módjával a gyökereztetésnek, a mely le van írva Dr. Eugen Fejencz kertészeti füzetek X. füzet 148—157. lapjain. Azon módot magam is megpróbáltam; négy faj kemény rózskból sikerült is saját gyökérű törveket nyernem.

Oroszi Miklós.

Gyümölcsenyésztés

Töredékes közlések néhány jelesebb csemege szőlő fajról.

Mielőtt kitűzött tárgyakra térnék, kénytelen vagyok Luka Gusztáv urnak a „Nógrádi Lapok“ 7-ik számában megjelent „nyittelelérek“ főbb tetteire igen röviden válaszolni. Azért késtem vele eddig, mivel közléseimet félbeszakítani nem akartam.

A nyit levél első pontjában azt írja L. G. úr: „sajnálom, hogy a mit előre gondoltam, bekövetkezett, s doctrinákra kell felelnem, melyekből az olvasó közönségnek semmi egyéb haszna, mint hogy a téves állítások rectificáltak.“ Ezek L. G. úr saját szavai.

Előre bocsátva azt, hogy az én szerény véleményem szerint egyedül az olvasó illeti meg azon jog, hogy megítélje kettőnk közül, melyiknek közléseiben találtatnak doctrinák olyan értelemben, mint L. ur ezen szót venni látjuk. — Én tudom, hogy az én közléseim leginkább a gyakorlat megsején mosognak, s a mi azokban, mint elmélet jön elő, az mind a real tudományokra van basírozva, s szerint a doctrinair ezim engem teljességgel nem illet meg.

Hogy L. G. urnak mennyire sikerült rectificálni az én, (összerint téves) állításaimat, azt meglátjuk mindjárt.

Azt írja L. G. úr, mi szerint „nem gyanúsít, hogy azt, mint írtam, kitaláltam, de hiszi, hogy valahol olvastam.“

Szabad legyen kérdésem L. úrtól, hogy ha valaki komoly lapban, valamely megtörtént dolgot elő ad, s megnevezi a forrást is, melyből az adatot vette; vajjon jogos-e méltányos-e felvetni azon kérdést, hogy a közlés írója maga találta-e ki, vagy csakugyan olvasta azt, a mit írt? Hiszen történelmi dolgot kitalálás után írni, csak poetáknak szabad, én pedig poéta nem vagyok. Igenis olvastam azt a mit Van Monsról és rendszeréről írtam. Olvastam több különböző közleményekből, de hosszadalmas nem akar-

ván lenni, csak egy kútfőt, Dr. Tótfalusi ne, veztem meg, miután ő a legjobb kútfőből, s. i. a Van Mons társulat évkönyveiből szedte össze az adatokat.

Azt írja továbbá L. G. úr „a mi Van Mons illeti, tolyosan adta (már t. l. én) szavaimat, és azokat fentartom“ — aztán így folytatja tovább Luka úr: „tisztán vad gyümölcsből nem lesz soha egyéb, mint vad, ezekkel sem Van Mons nem experimentált sem más.“ Es ezen merész állítást alapítja „1824-ben Stuttgart Tübingenben Kottanál megjelent „Taschenbuch des verständigigen Gärtners“ két vastag kötetű munkához mellékelte Bauman testvérek „catalogus“-ra.

El kell ismerni Luka urnak, hogy most is szó szerint idétem állításait, s idézteleit; és ez szükséges is volt. Ugyanis így nem mondhatja azt, hogy állításait félre magyaráztam, azoknak hamis értelműt adtam. Nekem pedig ekként lesz igen könnyű kimutatnom azt, hogy Luka urat kritizálni animositása annyira elragadta, hogy önöni magával is világos ellentmondásba jött.

A „Nógrádi Lapok“ f. é. 2 dik számában L. G. azt vetette szomrom, hogy én az elcsépelte kézikönyvek, kalendariumok után írok amit írok, s ime most Luka ur maga bevallja, hogy merész állítását egy régi, igazán elcsépelte kézikönyvre alapítja. Még 1824-ben, midőn a Luka ur kézikönyve megjelent, — a Van Mons működése nem volt oly általánosan ismeretes, hogy Német országban olyan könyv meg ne jelenhetett volna, melyben a real tudományok későbbi vívmányainak csak nyoma sem találhatók. 52 éve már, hogy azon könyv megjelent, több, mint fél század! Hej pedig az utóbbi fél század alatt sokat fejlődött a természeti tudományok minden ága. Ha valaki egy fél századdal e előtt megjelent könyvből akar megítélni, hogy a mai napon mit tartson lehetőtlennek s mit tartson lehetetlennek? ugy azt is a mesék országába kellene utasítani, hogy napfény segélyével képet írhat, villany segélyével egyik országból a másikba sőt a tengeren túl lakó emberekkel is beszélgetnek, gör segélyével nem csak hajókat s megterhelt szekereket vontatnak, de listet örölnek, fát fűrészelnek, csepelnek, könyvet nyomtatnak, szántanak stb. stb. Ha akkor azt merete volna valaki mondani, hogy 1. század mulva a Dunán lánchíd lesz s hogy fél század mulva Magyarország 851 mérföldnyi vasútra lesz; nem de kinevették volna?

Midőn Van Mons 1835-ben meghalt, falköláját Bivort Sándor az örökösöktől meg-

vette, a Van Mons-társulat megalakult, s kiadta a Van Mons társulat évkönyvét, akkor kezdte a Belgiától távolabb eső gyümölcsészettudó közönség Van Mons és rendszerét megismereni. Midőn Magyarország az ötvenes években a mezőgazdászattal együtt annak egyik ága a gyümölcsenyésztés oly hatalmas lendületet kapott, gyakran hoztak a magyar szaklapok is közleményeket Van Monsról és rendszeréről, de nem olvastam csak egyet is, a mely az ócsárolni, vagy tagadni merete volna. Ha tehát Luka Gusztáv úr még ma is oly apodictico ki meri mondani, hogy Van Mons nem volt egyéb, mint üzérkedő kertész, és hogy vadgyümölcs magvakkal sem Van Mons, sem más soha sem experimentált, mert a vadgyümölcsből soha nem lesz egyéb mint vad“ stb. ha mondom ezt most a „Nógrádi Lapokban“ oly határozottan ki meri mondani, miért nem lépett fel akkor valamelyik szaklapban? s miért nem mutatta meg kétségbe vonhatlan érvekkel, hogy Van Mons és rendszerét illetőleg az egész világ tévedésben van? Vagy ha már akkor elmulasztotta, még most se lesz késő, tessék vele elő lépni, s valamelyik szaklapba beküldeni, majd meg fogja látni, mit fog ráválaszolni a szerkesztő — a szerkesztő ú z c o t e k - b e n . I n e a m e s z á m b a n L u k a G u s z t á v u r a z o n e m l e k z e s t e r e m é l t ö n y i l l a t k o z a t t o t v i l á g e l ő b o c s á t o t t a , n g y a n a z o n s z á m b a n , m i n d j á r t a L u k a G u s z t á v u r n y i l t l e v e l e t á n o l v a s h a t ó e g y k ö z l é s a s z e r k e s z t ő t ő s t ő g t ő l , m e l y b e n B e r e c z k y M á t é c s a n á d - m e g y e i s z e n v e d é l y e s g y ü m l ö c s e n y é s z t ő á l t a l k i b o c s á j t a n d i „ g y ü m l ö c s e s z t i v á z l a t o k “ c s a m i k ö n y v a k ö z ö n s é g f i g y e l m e b e a j á n l a t i t a t i k . A z o n f e l h í v á s b a n a z i s o t t v a n , h o g y e g y k ü l ö n f e j z e t l e z a b b a n s z e n t e l v e a m a g n e m e s a n y a f á k é s V a n M o n s r e n d s z e r e i s m e r t e t e t e s z n e k .

Ha tehát L. G. ur bizonyosan tudja, hogy a mit Van Monsról és rendszeréről írtak, az mind merő kóbolmány, tessék megírni Bereczky Máté urnak, hogy ne is fárassza magát a magames gyümölcsfák és Van Mons rendszere ismertetésével, mert az csak humbug. Ilyen kérdés megvitátása nem a „Nógrádi Lapokba“, hanem szaklapokba, s szakkönyvekbe való, de miután L. G. ur ezen kérdést mintegy fülénel fogva bevonozta a „Nógrádi Lapokba“ nem lehetett azt hallgatással mellőzni már csak azért is, mivel valamely szakértő még idő jártával is el itélte érte a „Nógrádi Lapok“ és annak olvasó közönségét, hogy olyan pregnans nyilatkozatot senki meg nem záfoltt, s az általános hallgatás helyeslőnek is vélethetnek.

Azt írja L. G. úr: „határozottan tagadom, először, hogy Van Mons testvér lett volna az új fajokban, Bauman testvérek nagyatyja egy századdal előbb működtető; másodsor, 300 oly faj, melynek tenyésztése egymás mellett érdemes volna, egyszerűen nem létezik, és hogy mily csekély s elvesző az új fajok száma, meggyőződést szerezhet Oroszi úr az általam idézett könyrből, de néhai Szentiványi Márk katalógusából is.“ It ismét nagy tévedésben van L. úr, mert azt nem állította senki, hogy a falmagvak vetését Van Mons előtt senki se próbálta volna, csak hogy a kik Van Mons előtt megkísérelték, soha se mentek tovább az első nemzedéknél s többnyire nem vad, hanem már valamennyire nemes gyümölcs magvát vetették el, s mint hogy az első nemzedék nem mutatott észrevehető előhaladást, meggyugodtak abban, hogy magról tenyésztés által nem lehet új és jelesebb faj gyümölcsre szertzeni. A Van Mons érdeme éppen abban áll, hogy tudományos késztetésével, s a növény életlani alapelvekre fektetett kísérletinél fogva felderítette, hogy az ojtott gyümölcs-fán termelt gyümölcs magvából nevelt fán termő gyümölcs nem az ojtványra, hanem az anyagra út vezet, s hogy a magról tenyésztésnek több nemzedéken keresztül való hűség és gondos folytatás hozza elő a különböző fajok elő állását s nemesedését. A mi a L. ur „másodsor“ át illeti, ott is nagy tévedésben van Luka úr, mert nem 300 most már a körtelajok száma, hanem az cseret is meghaladja, s évenként újabbakkal szaporodik. Ott van p. o. Bécsben egy magán kertészeti vállalat: A. C. Ro-

TÁRCSA.

VELENCZEI EPIGRAMMÁK.

GÖTTHE UTÁN.
Fordította Csaszolmaj.

91.
Mily kedves játék! A korong kiröpítve a kézből,
S a fonalon sebesen föl-le szaladva forog.
Égy dobom és szívemet, látzólóg, majd eme szípnak,
Majd annak, de hamar visszarepül az ide.

92.
Oh mint vonza az év újuló minden szaka máskor;
Üdvözölöm a tavaszt, s vágytam "élni, az őst.
Mostan azonban' midőn Éros hű szárnya takar, nincs
Sem nyár, sem tél, csak végtelen élvű tavasz.

93.
Londd: hogyan éhez? . . . akkép, hogy bár sok századig élnek,
Holnap is egy vágyám élni miként ma, csupán.

94.
Istenek, oh köszönet; megadátok mind' amit ember
Vágyhat; s a tálján mégis . . . alig valamit.

95.
Hajnaltban fel a szíri tetejére hatolva köszödni
Tégedet oh nap elő-hírnöke szende sugár
S várni türelmetlen' míg az ég magas asszonya feljő.
Éj idején hányszor csalt ki az ifjaj hív!
Most ime itt vagyok nap hírnöki: kedvesem égi
Két szemem, s a viradást kéni ohajjja szíven.

96.
Bámulván mutatod, mint ég, látzólóg, a tenger;
Mint mosog a láng-ár, éjben, a bárka körül.
Én nem bámulom ezt, Aphroditét szülte a tenger,
S nem tört-e vajjon láng ki belőle: fia?

97.
Fényleni látám a tengert, s caillámlani hajjait;
Gyorszállal sebesen szállt a vitorla tovább;

Mert vala szűm minden vágytól; majd hátra tekintvén
A hó-lepte hegyet nézte sovárva szemem.
Kincsed' mi gazdag a dél! de van éjszakra
egy: a hatalmas Vonzerejű delej, ez vissza huz untalanl.

98.
Kedvesem; oh elutaz; most szálla bajóra hatalmas
Fejdelem, Aeolus, órd; szünjön a vész, a vihar!
Esztelen, így szól ez, mit félsz a viharból?
A fuvalom, mit Amor szárnya, legyintve okoz.

99.
Mes nélküli szegény vala a lány mint jegyesem; s én
Mestelenül szeretém, mint ma is, akkoron őt.

100.
Sokszor tévedtem, s ismét a valóra lelék, s most
Ép' nagy előnyvel, mert boldogít ime a lány.
Hogyha ez is tévhit; kegyelem böles istenek! és csak
Tál a siron tudjam majd meg a pusztá valót.

senhal udvari műkertészé, abban még a múlt évben 733; a folyó évben már 820 fajból vannak ki adatot körteajtványok. Az pedig csak privát emberé, hát egy oly nagyszőrű társulatnak, miut a Van Mons társulat, — mely nem csak Európára, de Amerikára is kiterjeszti működését, mennyivel nagyobb szőrű gyümölcsfaiskolója lehet?

A csemege szőlőfajok értékét az az akarja megdönteni L. ur, hogy a vitis riparia nem akar teremni a kertjében, pedig ugyan meg ajándoktá, mint olyan fajt, mely a Phylloxera-akat elűzi. — Itt igen könnyű volna L. G. ur hibás logikájában a kettős fallációt felfedezni, de én sokkal nagyobb elismeréssel vagyok L. G. ur iról buzgalma iránt, mint sem a deductio ad absurdum fogyerét ellenében használni kívánom. Tehát csak azt jegyzem meg, hogy a vitis riparia annyira van a nemes faj csemege szőlőktől, mint a kéknyéfa a fügefától. A vitis ripariat, mint maga L. G. ur is előmeri, úgy ajánlották, mint olyan szőlőfajt, mely a Phylloxera-akat elűzi, (tehát nem mint jeles csemegezőlőt) A vitis ripariat a szőlőzők épen úgy nem számítják a nemes csemege szőlőfajok közé, mint egy másik közlésben említett Szilankamontát és kövidinkát.

Végre meg kell jegyezni, hogy L. G. ur ellenem írt közléseiben fekete vonalként húzódik végig azon meggyőződés, hogy a ki gyümölcsenyedzők a általában kertészkedésről ír, s azzal foglalkozik, az már hoc ipso üzérkedő. Ez pedig nagy tévedés, mert ezen hajlam származhat más tisztább, nemesebb indokból is. Hogy mik legyenek azok, itt ismételnem nem akarom, miután a „Nógrádi Lapok“ 6-ik számában főbb vonásokban előadtam.

De elég ennyi a polemikából, most már térjünk át tulajdonképpeni tárgyunkra a csemege szőlőfajokra.

1856 tavaszán részint Dr. Encz Ferencz, — részint egy, a csemegezőlő fajok tenyésztésével buzamosabb időt foglalkozott ügyvéd barátom utasítása folytán össze állítottam egy száz fajból álló gyűjteményt. Több éveken keresztül folytatott kísérleseknek végeredménye az lett, mi szerint beláttam, hogy nagyon sok faj van olyan, a mely más éghajlat alatt s más expozícióban lehet nagyon jeles minőségű s nagyon termékeny, de nálunk egy vagy más tekintetben nem kielégítő. Az olyan fajoknak, ha élénk növények voltak, időnként átjuttattam, a legnemesebbeknek tapasztalt fajokkal. Utóvégre a száz fajt ötven fajra redukáltam. Itt Nógrádmegyében az itteni talajhoz és éghajlathoz képest egy látszik, az 60 faj még kevesebb fajra redukálódott.

A mely fajokot az itteni viszonyokhoz képest egészen jóknak, kielégítőnek tartok azoknak vesszeit ezenel a csemegezőlő kedvelő közönség rendelkezésére bocsátom, s a kiknek teteseni fog, elosztom ingyen, csak azt kívánom, hogy a fentlistogatók, fajok elkülönítése, megjelölése és csomagolása terhértől engemet mentessen fel, s azon munkákat a megrendelő urak saját embereik által eszközöltessék. — Azt azonban meg kell jegyezni, hogy még nem tudhatom biztosan, ha valjón a vesszők rügyeit a novemberi korai fagyok nem rottatták e meg? mert miután május 20 és 21-én a tavaszi hajítás egészen elfogyott, a fagy után csak június utoljában hajított ki ismét, az így képzett vesszők november hó 5-én még nem lévén egészen megérve, az akkor váratlanul beköszöntött kemény hideg aligha meg nem ártott némely gyengébb fajtának. Ezt egész bizonyossággal csak akkor tudhatom meg, ha november közepén lehűzött a letakart szőlővesszők ki fognak takarítani.

Hogy melyek legyenek azon legjelesebb fajok, melyeknek vesszeit különösen ajánlatom, azt a jövő számban közleni fogom a rólok szerzett tapasztalataimmal együtt.

(Folyt. köv.)

Oroszi Miklós.

A b.-gyarmati ügyvédi kamara választmányának évi jelentése.

(Vége.)

A kamara bevételét a kiadásait illetőleg az előterjesztendő származás adó tüzse-

teobb felvilágosítást, itt elég legyen rövideen megemlítenünk, hogy a kamara Csezes bevételre 1087 frt 80 krt tett, a kiadás pedig 1076 frt 44 krt s így a bevétel 11 frt 36 krral múlja felül a kiadásokat. E megnyugtató körülmény azon gondos takarékságnak köszönhető, mellyel a kamara számára a kiadásokat az előirányzaton belül s csak a kikerülhetlen szükségletekre szorítkozva, eszközölték s tudunk szeretni az ország összes kamarái közül a legkisebb költéssel vitték az adminisztrációt. — E mellett azonban el nem hallgatjuk, hogy feletlen szomorító az egyes tagoknál kiülő tagdíj hátralek aránytalanság nagy tömege s az ezt eredményezett fizetési késlekedés. A kamara választmánya, hogy a tagadóják lehetőleg lezárultathassanak, ezen kiülő követeléseket teljes értékükben vette fel a jövő évi költségvetési előirányzat bevételé közé, s így azoknak pontos befizetése nem csak kívánatos, de elkerülhetlenül szükséges is.

A kamara tevékenységét igénybe vette, a még mindig vastagon burjánzó sugírászat lehető korlátozásának s elfojtatásának munkája is, s e célból meg is kereste Nógrád megye alispánját s a b.-gyarmati járásbírók főnökeit, hogy a nagy munkában(?) segédkezzen nyújtva, úgy az idegenek, mint különösen alsóbb rendű közegek által gyakorolt e részbeni visszaéléseknek gátat vetni sziveskedjenek; más részről a kamara ügyésze 6 cégéresebb sugírás ellen kezdetre meg a törvényhozás eljárását. Mind eme törekvéseknek eredményét, mert sikerült ugyan a sugírások elődei fajtát a tárgyalási termekből s a bíróságok előtti képviselet teréről, — ép a bíróságok közrehatása mellett, — lezorítani, de annál inkább fölmagzott igazság szolgáltatásunk ezen maaslaga, a tealkkönyvi ügyek terén, hol, lehet mondanom, — annyira tért foglaltak a sugírások, hogy a szegényebb és járatalanabb ügyelők már jó részben csak az általuk előkötött hibák kijáratásának eszközöltetését végezték meg, s igen sok esetben már későn az ügyvédek. Hogy mennyi joghátárányt szenvednek ennek folytán ep a leggyámoltalansabb egyének, arról az egyes ügyvédekhez segélyért folyamodó részletek folytán szaporodó panaszai tesznek élénk tanúságot. Eltekintve azonban a közérdekű szempontokról, nem kíván bővebb indokolást, hogy a sugírások lelkiellenes s tudatlansága következtében előálló sérelmek és sikertelen kiadások nagy részt az ügyvédi kar tekintélyére s reputációjára hatnak vissza károsan, más részről pedig az ügyvédek egyik jövedelmi forrás apad meg ekként, mely körülmény nem kevésbé méltó figyelemre, miután az ügyvédekre neveződő nagy felelőség, magas jövedelmi adó s önkormányzati költségek csak akkor válnak elviselhetőkké ha viszont az ügyvéd rendelhet találat, az őt jogosan illető jövedelmi források illetéktelen kimerítési ellen. Teljes elismeréssel tartozunk a magas kórmányok e tekintetben kifejtett tevékenységét illetőleg s annak üdvös eredménye már is megnyugtatóan érezhető, a tealkkönyvi ügyek terén azonban miut említtük, nem látszanak elégségeseknek eme intézkedések, főleg miután szomorúan kell tapasztalnunk, hogy a tealkkönyvi hivatalok alsóbb rendű személyzetének nagy része közvetett vagy közvetlen tényezője a sugírászatnak s azon meggyőződésben vagyunk, hogy mindaddig, míg a nagyméltóság igazságügyminisiterium rendeletileg rendszabályozza, hogy a tealkkönyvi kérvények szerkesztési a kérvényeket ellenjegyezni tartozzanak, hogy ekként az ellenjegyzések bizonyos számából az illetésű foglalkozás kiülvén, az illetők mint sugírások ellen a törvény szigora alkalmazathassék, — mondjuk, meg ez irányban cselekvészetűbb intézkedések nem történnek, nem szakad vége e misériának s minden e részben tett fáradozás fölig eredménytelen marad.

A jogszolgáltatás terén észlelt egyéb hiányok részletesebb és tüzesebb előadás és feltüntetése, ugyan egy külön e gyűlésen előterjesztendő munkálat tárgyát képezi; mindazáltal itt nem mulasztjuk megemlíteni, hogy bíróságaink segéd személyzetének elégtelensége és járatalansága az igaz-

ságszolgáltatás gyors menetét lehetleníti, s hogy az irodai roppant hátralekok zaibbaaztalan hatnak a bírák tevékenységére is.

Nevezetesen, úgy a b.-gyarmati, mint az ipolyági kir. törvényészeknek s koczoni kir. jbiróság tkvi hivatalai annyira tulhalmosotak teendőikkel, hogy már a soron kívül elintézendő ügydarabok is csak két három, sőt hat hó lefolyás után jutnak elintézés alá, a nem soron kívüliek pedig sok esetben egy év alatt sem, mi nemcsak a közhittel rendtől meg alapjaiban, de egyeseknek, sőt magának az állam kincstárnak is kiszámíthatatlán nagy károsítást képez. E téren tehát magának a bírói személyzetnek szaporodása is közérdekű szükségnek mutatkozik. De még inkább és mindesekelőtt elégtelen a segéd személyzet, miután még a fennebb vázolt módon elintéztet ügydarabok sem vezethetnek be s másolhatatlanok is kellő időben, elannyira, hogy az elintézés és kiadványozás két hetek nem ritkán hónapok telnek el. Feltelesen volna e részben egyes eseteket felhozni, mert csak kivételkép fordulnak elő kedvezőbbek, a segéd személyzet azonban nemcsak elégtelen, de ami ennél is aggasztóbb, tulajdonképpen szakavatatlan, többnyire gyorsan váltakozó s alig irni tudó rapidusok véglik a legnagyobb figyelmet igénylő irodai munkákat, mely körülmény már eddig is nem egy botrányos tévedés és mulasztásnak volt szülő oka s ha ezen vizsítás állapot még tovább tart, előre nem látható zavarok és tkvi hitei teljes megzavarás fognak bekövetkezni; mert azon szigorú felügyelet, melyet például a b.-gyarmati törvényészek előkére gyakorol s a munka időnek felemelése csak a még nagyobb hátramaradásnak s zavaroknak vezet elejét, de kelő eredményt nem létesíthet. — Különböző hangosok a panaszok a koczoni jbiróság tkvi hivatalai ellen, hol az ügyek nemcsak kétségbeesztő lassúsággal, de egyszerűen botrányos hanyagsággal vitetnek. Hogy többet se említsünk, a felek az egyes intézkedésekről, például a végrehajtások tudomásul vételéről s a költségek megállapításáról, még csak értesítést sem nyernek, a név mutató könyv (index) pedig már több mint egy éve nem vezetett, az ügyiratok felkeresése határozott lehetetlenül. Egyéb élelnek érzelt hiányok az egész országban annyira általánosok és azonosok, hogy azokat ezen általános jelentésben nem kívánjuk részletezni.

Alkalmoszerűnek látjuk azonban megemlíteni azon panaszokat, melyek a b.-gyarmati kir. törvényészeknek a csődpergyűlék kimerítésre tekintetéből gyakorlott eljárás ellen több oldalról fejeződnek. Azt hisszük azonban, hogy a nevezett kir. törvényészek ezen panaszok megemlíttetését tekintetéből, — bár erről a törvény tüzeseen nem intézkedik, — jövőre teljesíteni fogja azon ohajásunkat, — hogy amennyiben a csőditelezőknek a csődötörvény 11. §-ában biztosított jogait nem sérti, az ügyvédek lehetőleg sorrendben neveztesenek ki pergyűléktől, kivéren ha a sorban következő a beakott képviseletje lenne, — mert igen méltányos, hogy valamint a hivatalból védelem díjtalan terbe egyenlően nehezedik az ügyvédekre, úgy a némi anyagi előnyökkel járó hivatalos megbízásokban is egyenlően részesüljenek, — mely tekintetektől fogva s kívánalmunkat a fentistelt törvényesek előterjesztési indítványokat.

Ezek után évi jelentésünket azon reményben fejezzük be, hogy a tisztelt közgyűlés, egy a múlt évben kifejtett tevékenységük mint kamaránk beléletét illetőleg, s a fennebbiekből alapos tudomást szerezni.

Reflexiók a „reflexiókra.“

T. Sz. úr! A „N. L.“ utolsó számának „Reflexiók az orvosokdorokra és sebészekre“ cím alatt L. J. seborvostól megjelent cikkke átolvasása után eszembe jutnak Cicero következő szavai, melyeket ő egy rossz szóközhöz írtatt.

„In oratione tua multum boni ac novi, sed quod bonum, non est novum, et quod novum, non est bonum.“ Ezen említtett cikkke nem is sok jó meg új található, csak hogy

az, ami jó, benne nem új, az új pedig nem jó.

Tény az, hogy a seborvosok közt is vannak, kik hivataluknak megfelelően és fel a szenvedő emberiség javára esztelenül fel áldoztak, de többsége csak azokrak nem áll illy válogatott elemekből, sőt, bátran azt mondhatjuk, hogy a seborvosok nagyobb része a szenvedő emberiségnek több károsított, mint hasznos.

Bebizonyítja azt legjobban az az tény, hogy a seborvosi tanfolyam Magyarországon 1870-ben, másszt pedig már régóta ki lett törölve. Egy intézmény mint a kor igényeinek meg nem felelő intézmény, melynek csak némi jó oldala vannak, reorganizálni kellett; hiányos javításnak és az endamerítésnek hivatkozni; egy olyan intézményt pedig, melynek csak árszoldalai vannak, véglegesen be kell szüntetni.

A seborvosi tanfolyam beállítását legelőbb tudomány, az ellen nem volt és nem is lesz senkinek semmi kifogása; annak elszájtására pedig nem sok kíváncsítok: az orvos és seborvosi oklevél, 3-3 évi szabványokozás, az összes körülbelül 100 számban a gymnasialis tanulmány is — 17-18 évet igényel, akkor bátran operálhat az esetet vagy más orgazmusot. Hol fog azonban oly könnyelmű emberekre találni, akik oly keszmezes szertart, mint a szem egy seborvosra bízunk?

Különböző L. J. úrnak semmi mondd és okadatolhatlan phrasaikkal tett cikkekkel ellenséges polemikáit, sőt azt tekelészetbe venné, eszem ágában nem lett volna, ha véletlenül nyomára nem akadok a „medicinisch — chirurgisch centralblatt“-ban hasznosított frázisok használatára a melyly az L. J. betűkölpi gymnasira, a pásthebi apostol a pesti orvosi kar egyik elismert tagja ellen fel mer lépet.

Nem akarok itt Dr. Gröz Lajos védelmére kelni, megállja ő mindent a maga helyét, hanem L. J. úrnak, a ki mint látni látni idegen tollakkal ékeskedik és maga is egyike azoknak, akik éleltek kardokpónak, egy kissé több szertartást valenképpen ajánlani addig is, míg a félre ismert seborvosok, hivatali fontosság s mátkülönbözteség majdan érvényre fog emelkedni.

S amel legyen béké Izsraeiben, mert valamint én e kérdésre vonatkozólag minden további polemikától tartózkodni fogok, ép úgy ajánlom L. J. úrnak, hogy ő se szörje esztelen világnak az általa kevést szott pásthebi orvosi irodalom termékeit, hanem fényeskedjék az ő neve említs is a számban sokkal háladatosabb tealkkönyveszéki irodalmi téren . . . az emberiség javára!!

Dr. Lövy Mándor.

Szógy. Márc. 15-én.

T. sz. úr! A N. L. folyó évi 10-ik számában e felhívást olvastam: „Emlékek seborvosi Medécának“ és is tisztelője vagyok, de szerényen ajánlom: „Emlékek említt Medécának“ nem pedig seborvosi.

Léteztünk adakozás után egy tökélet az „ember tragédiájának“ említt, Medécának zere címén.

Ezen tökélet évi kamatait fele részben katolikus, fele részben evangélikus tisztán töt egyház tanítója kapnak, mindig a legkikerültebb eredményeiret a magyar nyelv tanításának. Jóllehet a törvény kévtelőleg rendel a magyar nyelv tanítását, de jól tudjuk, hogy az esztelen kévtelen részint más okoknál fogva mily felelő lanyhán teljesítetik?!

Ha szerény nézetem visszhangra talál, csak pár évtized múlva is inkább fog állni „nyelven és a nemzet“. Medécának említt évtizeddel maradványos említt említt. Ezen alap javára esztelen 20 ezer hán e. é. frt az ajánlok. Hosszú évtizeddel vagyok.“

Fly Albert.

„Ez indítványt is ajánlom figyelmébe a legelőbb megalkalmazandó bizottságnak. A nemzetközi felajánlott összeg pedig előre is kifizetett legyen.“

Levelezés.

Losoncban martius hó 8.

T. Sz. ur! Pokorny Gusztáv tanácsosok úr, azaz levelei következtében, mely a „N. L.” 9-ik számában Huszak Ádám úrtól megjelent a melyben a város fő tisztviselője a polgármester, mint ilyen van megtámadva, a város és képviselő testülete méltóságának megőrése szempontjából kérdést intéz a polgármester úrhoz: vajlon a losoncai önkéntes tűzoltó egyesület f. évi febr. hó 4-én tartott közgyűlésén, mint tisztviselő, illetve mint polgármester vett-e részt? a vajlon a kérdéses cikkben foglalt megtámadásra van-e szándéka válaszolni?

Ezen felhívásra polgármester úr előadja: hogy a tűzoltó egyesület a város tanácsa kérésére ki közgyűlésnek megtartására, az előző gyakorlatihoz képest ezen esetben a terem átengedését meg nem tagadhatta; mind a mellett vasárnap lévén, a város közhatala semmi nem hivatalos foglalkozás nem volt, s az egyesület gyűlésén tanácskozás és szervezeti joga lévén, midőn látta, hogy politikai térére terelgett a zászló szellemi ügy, ezen tagsági jogánál fogva kért szót, a hivatalosok az egyesületre, hogy akár mint egyesületi tag, akár mint különben az idő méretét polgármester, sem a gyűlés méltóságát, sem egyesek jogait nem sértette, a mit bizonyít az is, hogy intő szavai, miszerint az egyesület, mint mely társadalmi csoportok alakult, a politikai térére ne engedje magát ragadtatni, éljenzéssel és általános helyesléssel találkoztak; ezen eljárásnak megbiralását tehát a képviselő közgyűlés bölcs belátására bízta, ez ügyet személyeskedés terére nem kívánta ugyan át vinni, de ha a közgyűlés kívánja

méltosztatik, jelen nyilatkozatát a „Nógrádi Lapokban” közzétenni kötelességének is merje.

Polgármester úr ezen nyilatkozata tudomásul vétetik s felhívatik, hogy azt hivatalos állásának s a város méltóságának megőrése szempontjából megvői lapunk hasábjain nyilvánosságra hozza.

Pokorny Sándor,
polgármester.

Hírek.

Március 13-án az ifjuság által rendezett ünnepélyos nagyvárú polgárság jelent meg. A meuet az ev. templom előtti terezen szoroskodott s innét kiindulva a tábány utcán s a főutca egy részén áthaladt a megyeház és sétater közötti téréig. A mintegy 160 falkya fénye imponáló hatást gyakorolt. A meuetuel felváltva játszott a még ifjú ugyan de már haladást feltűnítő tűzoltó egyesületi zenekar és Balogh Károly zenekara. A sétater mellett a helyi (koronként összekötő dalárda) éneklő ol a hymnust, aztán *Sztranyorszky Géza* úr állt fel a „tribuná”-re s egy leikes és lelkesítő beszédet mondott el, melyet többször „éljen” vihar szakított felbe. Locsillapulván az „éljen”-szaj, a dalárda énekelte Kossuth búcsóját. A melabds dallam után *Ludv Sándor* úr olvasta fel egy rögösült jeles alkalmi költeményét, mire Balogh zenekara húzott egy alkalomszerű dalt. Azután újra a dalárda énekelte a „Szózatot” s a meuet lelkes hangulatban „éljen ek között vonult vissza a város házáig, hol a legnagyobb rendben szétoszlott. — E szép ünnepélyből örömmel vonjuk le azt a következtetést, miszerint Nógrád fővárosának ifjusága nem csak tel-

kesztül, de hasznos eredményének méltó kifejezését adni is tud.

Simkó Gusztáv fogadtatása B. Gyarmaton a kibékülés örömeiben volt f. hó 17-én. A választással éles ellentétben álló pártok, feloldva a megérett iguók pressioja alól, és sorakozva a józanabb több, ség oldala mellé egyetértve sietett udvözölni azon lelképástort, kihez sok reményt sür a b. gyarmati port. egyház. A sz. lórcsai paszta mellett mintegy 15 fogat várakozott reá, hová, midőn elérkezett, Ujbelyi Boldizsár törvényszéki bíró által való beszéddel udvözöltetett. A fogatok felüzenkeltőkor baraug és taracsokkás között robotgattak át B. Gyarmat fő utcáján, s térék a lelkesi lakhoz, hol Némethy Ádám az egyház tevékeny felügyelője mondott igen talpra esett fogadó beszédet, mire Simkó G. lelkész meghatóan válaszolt. A lelkésznek is szép megfizetetésben részesült; mintegy 16 ha jaden fehér ruhában és koszorúkkal udvözölte őt, ezek közül Trajbjár Amália kisasszony mondta el alkalomszerű beszédjét. Ma a lelkész tiszteletére banket tartatik a megyeház nagytermében, melyre a 40 vendég kivül tegnap mintegy 100-an voltak előjegyezve.

Losoncban az 1849-ik évi március hó 24-én diadallal vívott csata emlékének szentelt szobor leleplezési ünnepélye f. hó 24. délelőtti 10 órakor fog megtartatni, mint levelünkön írja, ily ünnepélyhez kellő fényvel. A vidékről és B. Gyarmatról is sokan készülnek ez ünnepélyre.

Áthelyezés. Tornos György m. kir. adótárnok B. gyarmatról Aranyos Marótra helyeztetett át, s helyébe Pavak Károly nagyrőzei adótárnok neveztetett ki.

A b. gyarmati műkedvelői társulat által f. hó 24-én közkívánatra Szigeti Jó-

sef „Vén bakaqosos és fia a huszár” című eredeti népsziműve fog előadatni. A darabban szereplők: Bárt Ilonka k. a., Kapor Anna k. a., Bodnár-Bálint, Bozó Gábor, Fabricy Pistike, Horváth Danó, Mátyásy Albert, Mauks Endre, Milován János, Stra nyovasky Géza, Vatter Gyula, Veres Ernő és Zommer Ferencs urak. Szigeti Józsefnek eme kitűnő népsziművét a nagydídem közöségnek szives figyelmébe annál is inkább ajánljuk, mert az előadás jövedelme a helybéli szegényebb tanuló felügyelzésére fog fordítatni.

Halálozás. Aninger Károly honasz szoverés után f. hó 12-én életének 52-ik évben hunyt el. A boldogult halt teteme 15-én fényel és nagyvárú tiszteői részvételével temetettet el. A takarékpénztár, melynek munkas aligazgatója volt, gyászolgoval jelezte vesztését. — Béko legyen porai.

Helyreigazítások. A múlt számban Orszai Miklós úrnak a „Kortársai” rovatban kösült rószaszámjáról írt kitérés czikke folytatásában számszajthiba fordult elő, melyek itt ott értelmit és megszavazák, de, nem annyira, hogy az olvasó meg lehessen fogatva ama álvesszőtől, melyet a jeles gádas a cikkben előadott tapasztalatnál nyújtottak. Ép azért nem is reflektálnak rajuk, inkább engedelmet kérünk a kitűnő szerzőtől és a t. olvasótól. — A 9-ik számban kösült ipolygási honvéddal alkalmából a „felülsőszak” sorából kimaradt Podhorzky György 5 frtos adakozása, s csak ezzel jön ki az ott jelölt 103 frtnyi összeg.

Szerkesztői üzenet.

Gács H. M. úrnak. Válaszát későn kaptuk. Légyen addig nyugodt, míg a hivatalos felszár kerül egyre illétkesen mondják ki az ítéletet.

P. J. Losonca. A cikk későn érkezett. — Jövedelménkre később.

Feloldó szerkesztő

Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Fedezés.

Tekintetes Luka Gusztáv úr Carneval ménje (atyja Carnivál az országos lónemesítési bizottmány által importált eredeti tolvér, kinek fedezési díja tolvérnél 120, félvérnél 60 frt) ez évi időnyben fedez szolgál borraivalok beszámításával 13 frtért, s kanczának netán szükséges naponkénti ellátása 80 krajezárba számíttatván. — Pusztá-Szántón, 1877. évi martius hó 1-én.

Borhy Antal, kasznár.

(3-3)

Haszonbérlet.

Nógrádmegyebeli Bolgárom és Sid községekben fekvő báró Mattinelloit-féle 950 holdat tévő tagosított birtok: rét, szántóföld, legelő, fajzás, gazdasági épületek beruházásokkal együtt f. évi november hó 1-jétől 6 évre haszonbérbe adatik.

Feltételek végett Gács Thomka Eduard birtokfelügyelő értekezhetni.

(3-3)

Hirdetmény.

Egy szakképzett gazda óhajtana jövvő Szt. György napjától kezdőleg Heves-Borsod vagy Nógrád megyében egy 1000 - 1500 holdas tagosított illendő lakással szükséges gazdasági épületekkel ellátott birtokot, méltányos feltételek mellett fundus instructussal vagy a nélkül, kibérelni.

Felkéretnek az érdeklött birtokos urak, hogy ebbeli szánkékukat a birtok mivélési ágak szerinti kiterjedésének és a feltételeknek, ugy a kívánt bérösszegnek közlése mellett levél által nyilvánítani sziveskedjenek.

Post restante HARKÁCS (Gömör megye) póstára „Jó szerencse” czím alatt. (3 2)

Haszonbérlet.

Mohorán Beniczky Mihály ur tulajdonát képző egy kazal széna és egy kazal saranyú akár egészben akár ölszámára eladandó.

A venni szándékozók Farkas Pál ottani földbirtokosnál jelentkezhetnek.

(1-1)

Levélbeli megrendelések pontos eszközése. Gyönyörű szép női ruhakelmék a legújabb vilásmódokban bámulatos olson megismerhetők HAMBURGER ADOLF átvatáru-raktárából Budapest Koronaherzöge-utca 8. Minták ingyen és bérmentve. 2714